

KRIMSKRAMS: Aud Karin Hettervik byr på museum, antikk og krimskrams i Auds lille butikk i Hattarvågen.

SPENNENDE: – Borgøy er en spennende øy, synes båtturistene Sissel Melsæter og Rolf Bjørgan fra Stavanger. Fra svabergene nyter de utsikten mot Ryfylke.

MENY: Diplomkock Bjørn Hettervik komponerer menyen til gourmetdagene på Borgøy. Her grilles kamskjell fra Grindefjorden.

TURVEIER: Fredelige grusveier og frodig vegetasjon preger Borgøy. Thea (foran), tante Synnøye, farfar Svein Terje og farmor Bjørg, alle med etternavn Brekke, har tenkt seg til Borgøyenuten.

PADLE: Kajakkpadling i Hattarvågen med gjestehavnen i bakgrunnen. Karoline Hettervik sitter foran. Bak fra venstre: Fredrik Hettervik, Kristoffer Hettervik, Mikkel Hettervik og Maria Jørgensen.

Bare bli på Borgøy

Idet føttene plantes på kaia, senkes skuldre og puls. Lille, frodige Borgøy med 13 fastboende og det mangedobbelte i sommergjester, får nykommere til å føle seg hjemme.

TEKST: ANNE H. TORP
FOTO: KNUT S. VINDFALLET

Fra kafébordene på kaia kiler duften av komper, fiskesuppe og nystekte pannekaker – mat for sjøfarende, badeengler og fotturister som har besøkt maleren Lars Hertervigs fødested eller forsert den bratte stien opp til Borgøyenuten, 292 meter over havet. Ute i vågen padler ivrige ungdommer kajakk, så godt som alle med etternavn Hettervik.

– Det er veldig, veldig fint her, konstaterer Maria Jørgensen fra Lillehammer, førstegangsbesøkende på øya nord i Boknafjorden, hos kjæresten Fredrik Hettervik. Hun lar øynene gli over frodige lier, massive fjellsider, værbitte sjøhus, gjestehavn og en blikkstilte Skjoldafjord.

FRA FISKEBRUK TIL REISELIV. Det begynner å bli noen år siden fiskerbåtene tøffet ut og inn av fjorden. På det meste var det sju fiskebruk på Borgøya. Jordbruk var også viktig, og fram til andre verdenskrig job-

bet 80 mann på skift med steinknusing på Det Vestnorske Makadamverk. Nå huser Borgøy et mekanisk verksted og reiselivsbedriften Borgøy Fjord Konferanse.

HÅNDPLUKKET. Etter bare tre års drift ble Borgøy Fjord Konferanse i vinter tatt ut til nettverksprosjektet Håndplukket, opprinnelig et samarbeid mellom Landbruket og Innovasjon Norge, nå en interesseorganisasjon i privat regi. Kjennetegnet på de håndplukkede reiselivsbedriftene er vennlig og tilstedeværende vertskap, gode møteromsfasiliteter, en varm atmosfære, spennende aktiviteter og fokus på matopplevelser basert på kortreist mat og lokale råvarer.

– Selvfølgelig er det en ære å bli tatt ut. Vi er blitt del av en merkevare som inspirerer og forplikter, sier Aashild Hettervik, daglig leder av Borgøy Fjord Konferanse og gift med Per Gunnar Hettervik, som er utdannet innen reiseliv.

MER «BLANKE ARK». Inspirasjon håper

hun også at Borgøy ga de åtte ungdommene som bodde på øya i et par måneder i vår. De hadde droppet ut av videregående skole, og skulle finne motivasjon til å ta opp skolegangen igjen. Serien har gått på TVNorge i høst og var oppfølgeren til suksessen «Blanke ark» som ble sendt på kanalen i 2009.

– Mens våre tre ungdommer tok båt og buss 12 kilometer til sin skole, gikk ungdommene i serien de få meterne opp til det gamle bedehuset, der de hadde sin skole, sier Aashild.

I HERTERVIGS FOTSPOR. Videre forbi bedehuset leder stien til maleren Lars Hertervigs fødested. Den vesle Hertervigsplassen var blant de minste i hele Tysvær kommune. Her ble maleren født i 1830, som første sønn og tredje barn av 12. I dag står bare steinmurene igjen. Familien flyttet til Stavanger og tok et av husene med seg. Det står fortsatt i Stavanger.

Foredeles bærer plassen preg av at det ble drevet jordbruk her. Mellom tett skog og

frodig vegetasjon synes ennå spor av kulturlandskap. En minneplakett er satt opp der man mener Hertervig ble født, og malerne Odd Nerdrum og Vebjørn Sand plantet en blodlønn til minne om den omstridte maleren.

Rusler du langs fredelige grusveier – det finnes ikke biler på Borgøy, bare noen firhjulinger og nyttige traktorer – kommer du tett på eldgamle eiker, barlind og kristtorn, tepper av knallgul tiriltunge og ville orkideer. På grinden ved Østabøvik lyder oppfordringen: Veien går her inne i tunet og ned til sjøen. Familien Østebøvik ber turgåere ferdes varsomt uten å være til sjenanse.

Her bodde Lars Hertervig fra 1859 til 1865 hos sin onkel Gudmund Wilhelm Larsen. De hvite granittsvabergene gjenspeiles i Hertervigs lysere perioder.

LYSET PÅ BORGØY. Nå planlegges en annen tursti på øya. Rundt Hertervigs fødested er man i gang med prosjektet «Hertervigs observatorium: Lyset på Borgøy», utarbeidet av arkitektfirmaet LEAD Inc.

AS for Tysvær kommune. Kultursjef Ingvor Frøyland leder prosjektet.

– Vi håper å komme i gang med deler av stien i høst. Dessuten skal det ryddes til et amfi, og vi får et toalett på plass. Foreløpig er det satt av 2,5 millioner kroner. For å få alt vi ønsker, trengs 10–15 millioner til, sier Frøyland. En ny kai, himmelhage, camera obscura, andre bygg og installasjoner skal på plass etter hvert. Hensikten er å formidle kunnskap om og opplevelse av Lars Hertervigs kunst for barn og voksne, utvikle området med tanke på tilgjengelighet for kunst- og kulturinteresserte fra inn- og utland.

NOE FOR SEG SELV. Borgøyboerne er stolte av øya og Hertervig. Selv om etternavnene er til forveksling like, er de ikke av samme slekt. Etter at kommunen åpnet for hyttebygging, har stadig flere med røtter her bygget rundt Hattarvågen. De deler gladelig den frodige øya med turister og båtfolk. Gjestehavnen ble i fjor nominert til «Årets gjestehavn» av båtfolk fra hele

landet, selv om en del fasiliteter mangler. – Vi nådde ikke helt opp, men det er stas å bli vurdert. Jeg tror vi blir likt fordi vi er annerledes, sier Per Gunnar Hettervik.

Jo, Borgøy er noe for seg selv, kjenner vi der vi dingler på kaikanten. Har du først plantet føttene på kaia, har du bare lyst til å bli.

anne.torp@aftenbladet.no

©Kartagena/Statens Kartverk - Fædrelandsvennen

BORGØY:

■ Øy i Tysvær kommune, 4,5 kvadratkilometer. Eneste øy i Tysvær med fastboende, 13 personer.

■ **Komme dit:** Fra Stavanger: E39 fra Arsvågen, ta av ved Slåttevik til Hervik. Videre mot Svalid, sving av til kaien i Steinsvik. Fra Arsvågen til Steinsvik tar det ca. 25–30 minutter. Taxibåt ca. sju minutter til Borgøy, www.haugalandsskysstbaat.no

■ **Fra Bergen:** E39 retning Stavanger. Sving av på Rv525 ved grinde, kjør mot Skjoldstraumen/Nedstrand. Sving av mot Hervik for Skjoldstraumen. Kjør 12 km. Avkjørsel ned til venstre til kaien.

■ **Fra Østlandet:** E134, videre E39 mot Stavanger. Videre som fra Bergen.

■ **Overnatting:** Borgøy Fjord Konferanse tar i mot privatpersoner om sommeren, ellers for kurs og konferanser. Overnatting i to leiligheter i sjøhuset og i to hytter.

■ **Aktiviteter:** Besøke Lars Hertervigs fødested, gå tur til Borgøyenuten, en av 12 toppurer i Tysvær. Bade fra svabergene, rusle på grusveiene. Borgøy Fjord Konferanse leier ut kajakk.

■ **For båtgjester:** Dusj, toalett og vaskemaskin tilgjengelig i sjøhuset. Trådløst internett i havnen. Grillen på gressbakken ovenfor sjøhuset. Ikke mulig å fylle vann i båtmagasinet, da øya ikke er knyttet til kommunalt ledningsnett.

■ **På nett:** www.borgoy.no